

Közgazdaságtani szempontok a középiskolai nyelvoktatás reformjához

Hermann Zoltán

Az iskolai nyelvoktatás következő 10 éve
2019. május 29., Budapest

Költségek és hasznok

- Milyen hasznokat kínál a nyelvoktatás javítása?
- Költség-hatékony-e a tervezett reform?

Mekkora költségekkel jár?

Mekkora hatása lesz a diákok nyelvtudására?

Lehetnek-e kedvezőtlen mellékhatásai?

- **Magasabb bérek**

USA: 2% (Saiz - Zoido, 2002)

Nyugat-Európa: 0-15%, országonként eltérő, az alacsony keresetűek között kisebb, de pozitív (Ginsburgh - Prieto-Rodriguez, 2007), Németo.: 12% (Stöhr, 2015)

Lengyelország: 6% a Lengyelországban dolgozók esetében (Liwínski, 2018)

Magyarország (diplomások): 4-6% (Galasi, 2003)

- **Magasabb foglalkoztatási esély**

Nyugat-Európa: 3%, országonként eltérő (Donaldo, 2014)

Magyarország: pozitív hatás a szakiskolát végzettekre (Makó, 2015)

Online álláshirdetések, angol nyelvtudás szükséges (Beblavy et al, 2016)

Magas képzettségigényű foglalkozások

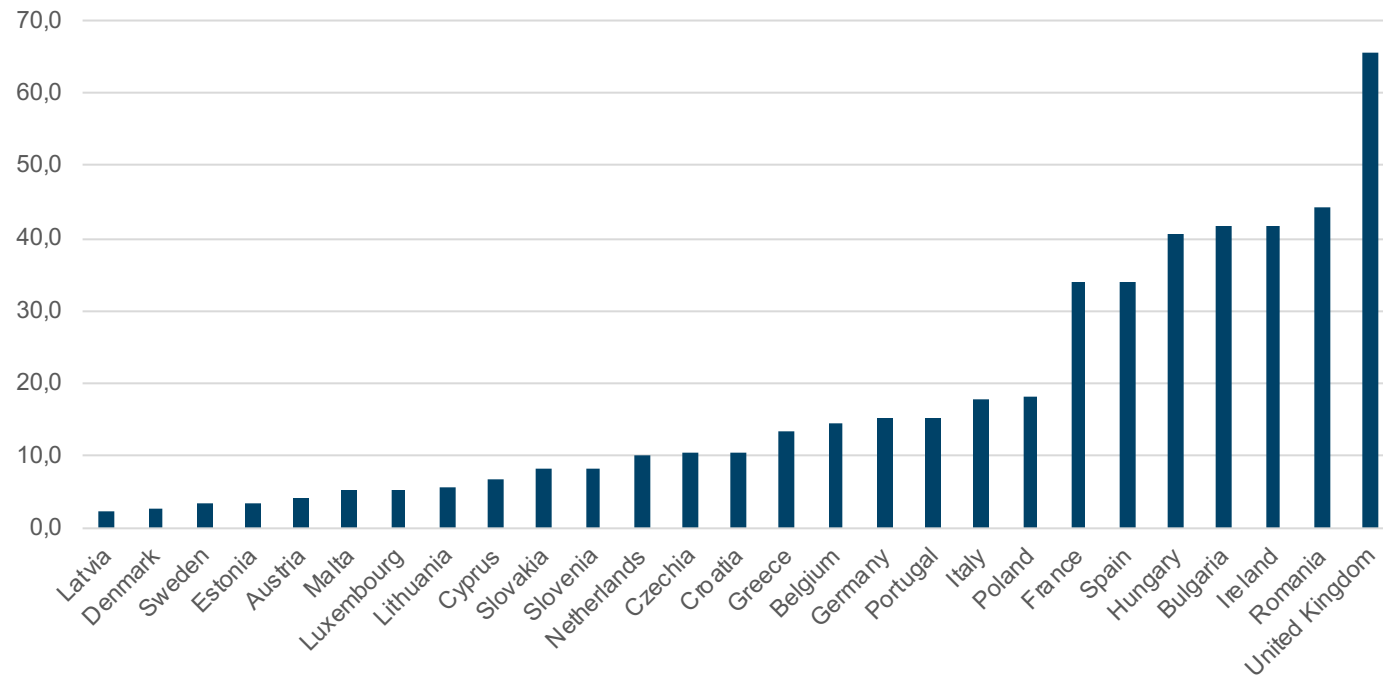
ISCO	Occupation	Czech Republic	Hungary	Poland	Slovakia
1135	HR Manager	87%	42%	67%	67%
1211	Financial Manager	63%	54%	62%	50%
1213	Operations Manager	53%	48%	65%	59%
1221	Marketing Manager	71%	95%	79%	86%
1221	Sales Director	53%	45%	49%	51%
1321	Production Director	69%	50%	55%	74%
2139	Consultant	44%	64%	49%	66%
2141	Industrial Engineer	86%	81%	85%	83%
2142	Civil Engineer	23%	24%	22%	34%
2149	Tester	88%	87%	76%	89%
2164	Architect	66%	50%	64%	79%

Online álláshirdetések, angol nyelvtudás szükséges (Beblavy et al, 2016)

Alacsony-
és közepes
képzettség-
igényű
foglalkozások:

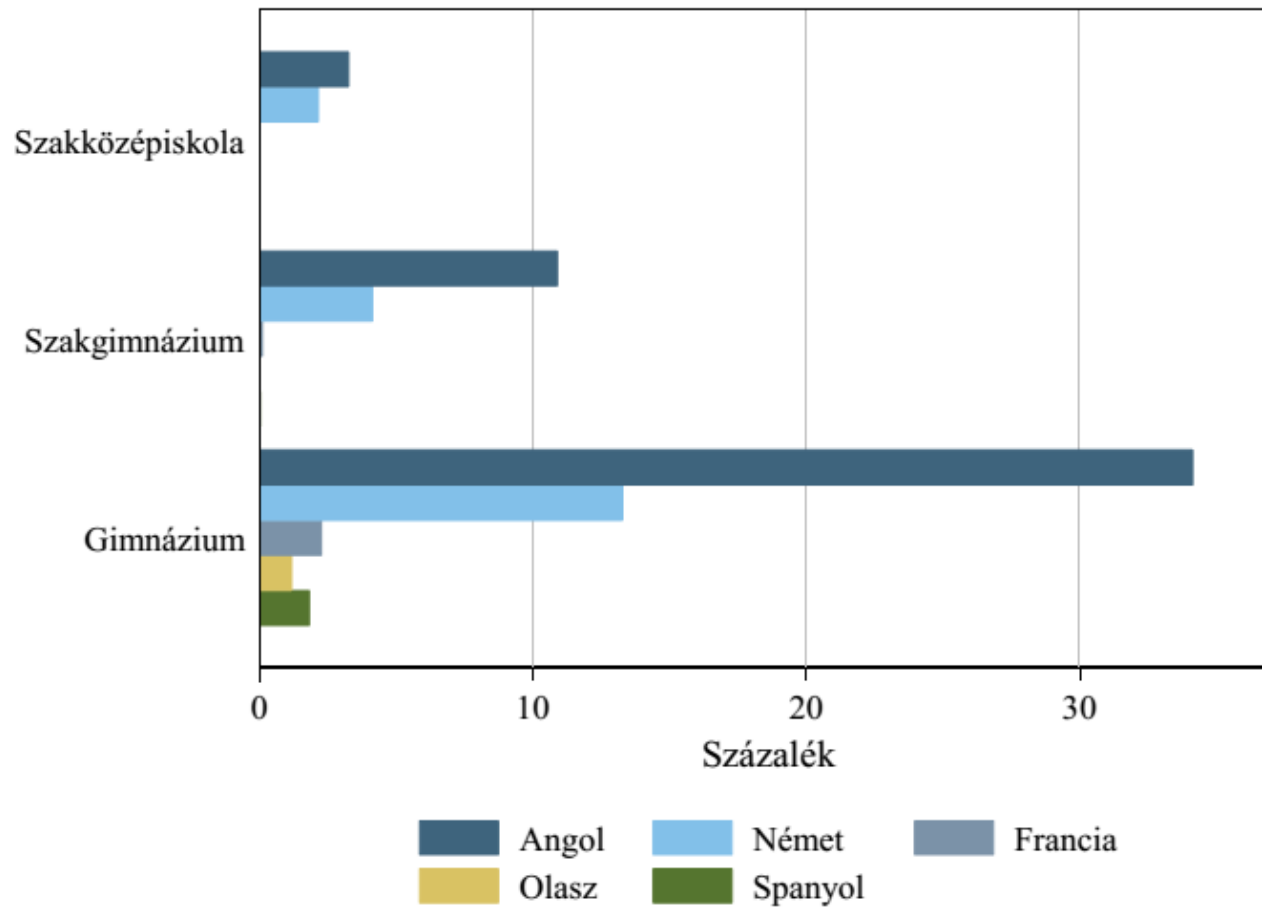
ISCO	Occupation	Czech Republic	Hungary	Poland	Slovakia
4226	Receptionist	87%	86%	67%	87%
4232	Transport Clerk	70%	69%	57%	65%
4311	Accountant	74%	51%	73%	79%
4419	Assistant	73%	70%	71%	68%
4419	Office Worker	61%	52%	61%	70%
5120	Cook	26%	10%	27%	12%
5222	Sales Team Leader	37%	36%	28%	46%
5223	Retail assistant	25%	15%	29%	15%
5230	Cashier	36%	11%	10%	15%
5242	Financial advisor	10%	59%	18%	10%
5242	Merchandiser	39%	33%	15%	13%
5242	Regional Sales Representative	48%	27%	35%	68%
5242	Sales Representative	41%	36%	29%	38%
5244	Telesales/Call Centre	29%	16%	23%	50%
7212	Welder	3%	6%	39%	10%
7231	Mechanic	20%	10%	32%	16%
7233	Locksmith	4%	7%	44%	8%

Idegen nyelvet nem beszélők aránya nemzetközi összehasonlításban, 25-34 évesek, 2016, %

Forrás: Eurostat

C3.24.2 ábra: A heti öt vagy több órában idegen nyelvet tanulók aránya, középfokú képzés (2016)

2 hetes külföldi nyelvtanulási program

tervezett kiadás (millió Ft)	90 000
résztevők tervezett száma	140000
egy résztvevő diákra jutó kiadás (eFt)	642,9

2 hetes külföldi nyelvtanulási program

tervezett kiadás (millió Ft)	90 000	A költségvetés oktatási kiadásai, alap- és középfokú oktatás, 2016, millió Ft	839 326
résztevők tervezett száma	140000	diákok száma (állami intézmények)	985982
egy résztvevő diákra jutó kiadás (eFt)	642,9	egy diákra jutó kiadás (állami intézmények)	851,3

2 hetes külföldi nyelvtanulási program

tervezett kiadás (millió Ft)	90 000	A költségvetés oktatási kiadásai, alap- és középfokú oktatás, 2016, millió Ft	839 326
résztevők tervezett száma	140000	diákok száma (állami intézmények)	985982
egy résztvevő diákra jutó kiadás (eFt)	642,9	egy diákra jutó kiadás (állami intézmények)	851,3
egy diákra jutó kiadás (gim, szakg, 9-12, nap.) (eFt)	321,4		
egy diákra jutó kiadás (középfok, 9-12, nap.) (eFt)	257,1		
egy diákra jutó kiadás (1-12. évf, nappali) (eFt)	84,1		

Forrás: oktatási kiadás: ksh.hu, diákok száma (1-12): ksh.hu, diákok száma (áll.int.): KIRSTAT

Külföldi nyelvtanulás költség-hatékonysága

- Ez a legolcsóbb módja a kívánt hatás elérésének?

Lehetséges alternatív beavatkozások: pl. iskolai nyelvoktatás óraszámának emelése, anyanyelvi tanárok alkalmazása néhány hónapos időszakra, versenypiacon felhasználható nyelvoktatási utalványok stb.

- Mekkora hatása lesz a diákok nyelvtudására?

Külföldi nyelvtanulás költség-hatékonysága

- Ez a legolcsóbb módja a kívánt hatás elérésének?

Lehetséges alternatív beavatkozások: pl. iskolai nyelvoktatás óraszámának emelése, anyanyelvi tanárok alkalmazása néhány hónapos időszakra, versenypiacon felhasználható nyelvoktatási utalványok stb.

- Mekkora hatása lesz a diákok nyelvtudására?

Egyik kérdést sem tudjuk előzetesen adatok alapján megválaszolni

Külföldi nyelvtanulás költség-hatékonysága

- Ez a legolcsóbb módja a kívánt hatás elérésének?

Lehetséges alternatív beavatkozások: pl. iskolai nyelvoktatás óraszámának emelése, anyanyelvi tanárok alkalmazása néhány hónapos időszakra, versenypiacon felhasználható nyelvoktatási utalványok stb.

- Mekkora hatása lesz a diákok nyelvtudására?

→ Gondosan megtervezett pilot program adhat választ

(randomizált kísérlet, bemeneti mérés, kimeneti mérés)

1. A nyelvvizsga követelmény rövid távú hatása a felsőfokú továbbtanulási esélyekre

A nyelvvizsgával rendelkezők aránya a felsőoktatásba jelentkezők és felvettek között, 2017, 2016-ban vagy 2017-ben érettségizettek

	jelentkezők	felvettek
összesen	46,3%	57,7%
gimnázium	52,0%	61,5%
szakgimnázium	30,4%	43,7%

2. Hatás az esélyegyenlőségre ?

Köszönöm figyelmet!